

TÄND I TOPPEN

Lär dig elda i vedkaminen på ett sätt som gynnar miljö, hälsa och plånbok.

Vedeldning är en av de största källorna till hälsofarliga luftföroreningar i Sverige. Utsläppen från eldningen beräknas bidra till att 1 000 personer om året dör i förtid. Sot från vedeldning har också en klimatpåverkan. Men det går att ändra på. Genom att elda på ett nytt sätt kan du bidra till att minska utsläppen med upp till 50 %, samtidigt som luften blir bättre där du bor.

TRE STEG FÖR EN BÄTTRE BRASA

Med några få förändringar kan du göra stor skillnad för både miljö och hälsa. Det här bör du tänka på innan du börjar elda:

Veden

Använd lagom torr ved och inte impregnerat trä eller avfall. Veden bör ha legat utomhus under tak i minst ett halvår. Ved som tas in i huset bör användas inom någon vecka, annars blir den för torr, vilket gör att den brinner upp fort och att utsläppen kan öka.

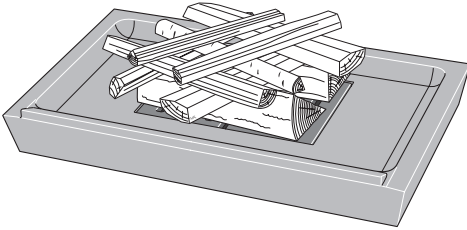
Tändmedel

Använd helst tändmedel i form av braständare eller fint huggna vedträn. Undvik helst tidningspapper, det kan fördröja upptändningen och förhindra lufttillförseln. Använd ej tändvätska.

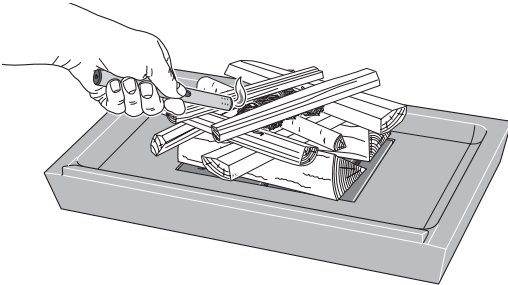
Röken

Eldar du brasan rätt brinner den med en klargul låga utan att sota eller imma igen kaminens glas. Från skorstenen syns då inte röken alls, förutom då det är kallt ute och ofarlig kondens som ser ut som vit rök kan bildas.

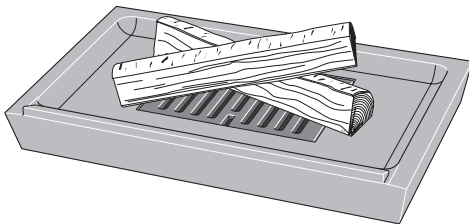
GÖR SÅ HÄR

1. Lägg ett par större vedträn underst i kaminen och några mindre ovanpå. Korslägg veden luftigt som i en fyrkant.

2. Placera tändmedel i toppen av brasan, under de översta vedträna. Tänd på brasan och låt kaminluckan stå lite öppen tills elden tagit sig i de översta vedträna.

3. När flammorna är borta och det har bildats en glödbädd är det dags att fylla på med 2–3 vedträn. Lägg vedträna luftigt och gärna i kors. Ha spjället helt öppet och justera det när lågorna har dragit igång igen.

Se instruktionsfilm och läs mer om vedeldning på www.naturvardsverket.se/vedeldning

FÖRDELAR MED ATT TÄNDA I TOPPEN

Även om det kan ta en liten stund för brasan att ta sig så är vinsterna med att tända i toppen många. Gaserna som förångas från veden förbränns i stället för att spridas som föroreningar i luften, elden brinner jämnare och det blir mer värme per vedträ.

För hälsan

Precis som vid all annan förbränning bildas det luftföroreningar även vid vedeldning. Små partiklar, t.ex. sot, kan leta sig in i lungor och blodkärl och orsaka luftvägsrelaterade sjukdomar. Genom att elda på rätt sätt minskar utsläppen av hälsofarliga luftföroreningar från både gamla och nya eldstäder.

För klimatet

Ved är ett förnybart bränsle med mindre klimatpåverkande utsläpp än fossila bränslen. Men vedeldning är i dag en av de största källorna till att sot sprids i Arktisområdet, vilket påskyndar ismältningen och orsakar klimatstörningar i hela världen. Att elda ved på ett miljövänligt sätt är en enkel insats som var och en kan bidra med för att begränsa klimatförändringarna.

För plånboken

Det går att spara både tid och pengar genom att förbättra sin eldningsteknik. Genom att skapa en effektiv brasa går det åt mindre ved. Dessutom minskar brandrisken.

Mer information

Dessa råd är anpassade för eldning i kaminer, öppna spisar samt kakel- och täljstensugnar. Tänk på att moderna kaminer som uppfyller Boverkets miljökrav och är CE-märkta avger färre föroreningar. Läs mer om miljökraven på kaminer och hur du kan förbättra din eldningsteknik på:

www.naturvardsverket.se/vedeldning